

UCHWAŁA

Dnia 11 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

Ławnik SN Marek Molczyk

Protokolant st. inspektor sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu na posiedzeniu, w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 11 lutego 2026 r., w kwestii zarządzenia Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lutego 2026 r., w przedmiocie natychmiastowej przerwy w wykonywaniu czynności służbowych przez sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] - X. Y.

uchwalił:

uchylić zarządzenie Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 3 lutego 2026 r. o zarządzeniu natychmiastowej przerwy w wykonywaniu czynności służbowych przez sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] - X. Y. uznając je w obecnej chwili za bezprzedmiotowe z uwagi na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2026 r., sygn. akt I ZI 9/26.

UZASADNIENIE

Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] 3 lutego 2026 r. zarządził wobec sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] X. Y., natychmiastową przerwę w pełnieniu czynności służbowych od dnia 3 lutego 2026 r. do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc, wskazując, iż ww. dopuścił się przestępstwa umyślnego polegającego na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w

stanie nietrzeźwości.

Uchwałą z dnia 4 listopada 2026 r., sygn. I ZI 9/26, Sąd Najwyższy w pkt I. zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] X. Y. za to, że w dniu 2 lutego 2026 r. w T., woj. [...], ok. godz. 16:20, znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,90 mg/l - I badanie, 1,03 mg/l - II badanie, alkoholu w wydychanym powietrzu (badanie urządzeniem Alcosensor IV), prowadził w ruchu lądowym ulicą [...] oraz [...] pojazd mechaniczny marki M. nr rej. [...], to jest czynu wyczerpującego znamiona występku z art. 178a § 1 k.k., w pkt. II zawiesił X. Y. – sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] w czynnościach służbowych na okres 8 miesięcy, a w pkt III. obniżył X. Y. – sędziemu Sądu Apelacyjnego w [...] wynagrodzenie o 30% na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Instytucja zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego, określona w art. 130 § 1 u.s.p., głęboko ingeruje w uprawnienia sędziego, gdyż odsuwa go od wykonywania obowiązków służbowych. Co do zasady takie zarządzenia są wydawane przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego. Stosowanie tej instytucji uzasadnia i usprawiedliwia wyłącznie potrzeba bezpośredniego, natychmiastowego odsunięcia sędziego od pełnienia przez niego służby sędziowskiej. W uzasadnieniu wyroku z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07, OTK – A 2009, z. 1, poz. 3, Trybunał Konstytucyjny określił procedurę z art. 130 § 1 u.s.p. mianem „awaryjnej”. Jednocześnie wskazał, że istotnym argumentem przemawiającym za uznaniem zgodności tego przepisu z art. 180 ust. 2 Konstytucji RP jest to, iż decyzja Ministra Sprawiedliwości jako przedstawiciela władzy wykonawczej, czy prezesa sądu, zbliżona w swoich skutkach do decyzji o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych, podlega obowiązkowej, szybkiej, lecz następczej kontroli przez sąd dyscyplinarny, który może podtrzymać stanowisko Ministra Sprawiedliwości, czy prezesa sądu, lub uchylić zarządzenie o przerwie w wykonywaniu czynności. Z tego punktu widzenia

chodzi tu o regulację wyjątkową, także w odniesieniu do przepisu art. 129 § 1 u.s.p., określającego kompetencję sądu dyscyplinarnego do zawieszenia w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie. To zawieszenie, stosownie do art. 132 u.s.p., ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba, że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej. Natomiast zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych w wyniku następczej kontroli zarządzenia prezesa sądu albo Ministra Sprawiedliwości, podjętej w trybie wskazanym w art. 130 § 3 u.s.p., czyli kontroli zarządzenia o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych sędziego, trwa **do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny**, nie dłużej niż na miesiąc. Zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego w tym trybie, nie powinno trwać dłużej niż to jest uzasadnione nagłością przyczyny, zwłaszcza, gdyby nie doszło do wszczęcia wobec sędziego postępowania dyscyplinarnego, czy złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej (por. W. Koziulewicz, Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów. Komentarz, Warszawa 2005, s. 149 – 153).

Zgodnie z art. 130 § 1 u.s.p.: 1) **jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwywania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego**, albo 2) jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc. Pierwsza z przesłanek skorelowana jest z sytuacją zatrzymania sędziego z powodu schwywania go na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, o której mowa w zdaniu drugim art. 181 Konstytucji RP. Ten przepis Konstytucji RP pozwala wówczas na zatrzymanie sędziego, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Druga przesłanka, umożliwiająca zastosowanie unormowania z art. 130 § 1 u.s.p., wiąże się z wykazaniem, iż czyn popełniony przez sędziego, niezwiązany z konkretnym postępowaniem, jakie dany sędzia

proceedzi, jest tego rodzaju, że przekreślałby realne prawo stron do sądu, gdyby ten sędzia nadal pełnił czynności urzędowe.

Poza sporem jest, że w dniu 2 lutego 2026 r. w T., X. Y. – sędzia Sądu Apelacyjnego w [...], kierujący pojazdem mechanicznym marki M. nr rej. [...], został zatrzymany, gdyż stwierdzono, iż znajduje się pod wpływem alkoholu. W trakcie zatrzymania stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu u ww. wyniosło w pierwszym badaniu - 0,90 mg/l, a w drugim badaniu - 1,03 mg/l.

Konsekwencją powyższego była uchwała z dnia 4 lutego 2026 r., sygn. I ZI 9/26, w której Sąd Najwyższy w pkt I. zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] X. Y., za to, że w dniu 2 lutego 2026 r. w T., woj. [...], ok. godz. 16:20, znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,90 mg/l - I badanie, 1,03 mg/l - II badanie, alkoholu w wydychanym powietrzu (badanie urządzeniem Alcosensor IV), prowadził w ruchu lądowym ulicą [...] oraz [...] pojazd mechaniczny marki M. nr rej. [...], to jest czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w pkt. II zawiesił X. Y. – sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] w czynnościach służbowych na okres 8 miesięcy, a w pkt III. obniżył X. Y. – sędziemu Sądu Apelacyjnego w [...] wynagrodzenie o 30% na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze, w realiach niniejszej sprawy, nie budzi wątpliwości, że Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] zasadnie zarządził natychmiastową przerwę w wykonywaniu czynności służbowych przez sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] X. Y. Przedmiotowe zarządzenie było prawidłowe, zasadne i zgodne z prawem. Słusznie bowiem uznano, że zachowanie sędziego podejrzanego o popełnienie czynu z art. 178a § 1 k.k., godzi w powagę Sądu, w którym Sędzia pełni służbę, naruszając istotne interesy tej służby oraz podważa społeczne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

Niemniej jednak, z uwagi na wydanie przez Sąd Najwyższy w dniu 4 lutego 2026 r. uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej

sędziego X. Y. – sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] i zawieszenie go na okres ośmiu miesięcy w czynnościach służbowych, zarządzenie Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia z dnia 3 lutego 2026 r. o zarządzeniu natychmiastowej przerwy w wykonywaniu czynności służbowych, zgodnie z art. 130 § 1 u.s.p. należało uchylić. Odsunięcie sędziego od wykonywania obowiązków służbowych w wyniku zarządzonej, przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...], przerwy w czynnościach trwało do czasu podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały w dniu 4 lutego 2026 r. i jest kontynuowane na podstawie uchwały z dnia 4 lutego 2026 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]